

KONTROLL ÖVER EKOLOGISK JORDBRUKSPRODUKTION 2023

Detta brev innehåller anvisningar och information om aktuella frågor inom kontrollen över ekologisk jordbruksproduktion.

ALLMÄNT OM KONTROLLEN ÖVER EKOLOGISK PRODUKTION

1. Kontroller av ekologisk produktion år 2023
2. Förberedelse inför kontroll av ekologisk produktion
3. Provtagning på ekologiska gårdar
4. Nya anvisningar för ekologisk produktion
5. Kontaktuppgifter till NTM-centralernas och Livsmedelsverkets sakkunniga inom kontrollen över ekologisk produktion

AKTUELLT OM KONTROLLEN ÖVER EKOLOGISK VÄXTODLINGSPRODUKTION

1. Ta del av de nya villkoren för produktion av ekoväxter
2. Ändringar och kompletteringar av minimikraven för växtföljd i odling av jordbruksgrödor
3. Register över ekologiskt producerat förökningsmaterial, nationell förteckning och tillstånd att använda konventionellt förökningsmaterial 2023
4. Förteckningar över produktionsinsatser som lämpar sig för ekologisk produktion på internet

AKTUELLT OM KONTROLLEN ÖVER EKOLOGISK ANIMALIEPRODUKTION

1. Vilka förändringar kommer EU:s nya ekoförordning att innebära för husdjurssektorn?
2. Fågelinfluensa och fjäderfäns utevistelse
3. Köp och försäljning av djur
4. Utfodring av ekologiska husdjur kräver noggrannhet
5. Spara varudeklarationerna med tanke på kontroller
6. Påbörjande av läkemedelsbehandling på gårdar som hör till en hälsovårdsplan

ALLMÄNT OM KONTROLLEN ÖVER EKOLOGISK PRODUKTION 2023

1. Kontroller av ekologisk produktion år 2023

Kontroller av ekologisk produktion utförs på gårdarna under hela kalenderåret, och en del av kontrollerna sker utanför växtperioden. Utöver de årliga kontrollerna genomförs extra kontroller för en del, minst 10 %, av aktörerna. Kontroller utan förhandsanmälan görs för minst 10 % av alla övervakningsåtgärder (årliga granskningar, extra kontroller och provtagning på ekologiska gårdar).

Kontroller av spårbarhet och balans

I enlighet med den nya EU-förordningen ska samtliga kontroller som utförs på plats omfatta kontroll av spårbarheten och massbalansen genom att granska bokföringshandlingarna. Vid kontrollen av spårbarhet är avsikten att utreda huruvida de produkter aktören producerat eller mottagit överensstämmer med produktionsvillkoren. Vid kontrollen av spårbarhet definieras balansen för produktionsinsatsen (råvarorna) och avkastningen, det vill säga slutprodukterna. Inspektören väljer ut en produkt eller en råvara, för vilken hen kontrollerar balansen med ett visst tidsintervall. I primärproduktionen riktas massbalanskontrollerna mot råvarubalansen (lagersaldot), då man inte framställer produkter på gården (slutprodukternas balans).

2. Förberedelse inför kontroll av ekologisk produktion

Handlingar för kontroll av ekologisk produktion

Före kontrollen ska du försäkra dig om att de handlingar som behövs är uppdaterade och tillgängliga. Se också till att de skattebokföringsverifikat som är av betydelse för kontrollerna är tillgängliga vid kontrollen:

- **Planer för ekologisk produktion** (växtproduktion och animalieproduktion):
 - Ekoplanen för växtproduktion. Se även avsnitt 4. Förnyad mall för ekoplanen
 - Obs! Separata åkerskifteskartor i pappersform behövs inte till den del uppgifterna finns tillgängliga på nätet, till exempel på www.peltolohkot.fi.
 - För animalieproduktionen ska man se till att planen är tillräckligt detaljerad och innehåller bland annat eventuella undantagslösningar.
- **En kopia av stödansökans jordbruksskiftesblankett 102B eller meddelande om registrering**
 - Närmare anvisningar finns i ansökningsguiden för jordbrukarstöd: Livsmedelsverket > Stöd > Jordbruk > Ansökningsguider och -anvisningar [Ansökningsguider och -anvisningar - Livsmedelsverket](#).
- **Lagerbokföring med tillhörande balanser**
 - Se till att du har tillgång till en modellblankett för lagerbokföring eller någon annan systematisk metod för lagerbokföring och balansräkning. Beakta vid lagerbokföringen också skillnaden mellan den uppskattade lagermängden och redovisningen samt eventuellt svinn.
- **Anteckningar enligt jordbruksskifte**
- **Aktuella djurförteckningar**
- **Verifikat över produktionsinsatser och produkter som inkommit till och avsänts från gården, till exempel:**
 - inköpsverifikat och garantibevis som visar förökningsmaterialets ursprung
 - varuleverantörernas ekocertifikat finns också på ([Traces-systemets sökfunktion](#)), där du kan granska, skriva ut och spara dem.
 - dokument med vilka du kan visa att de inköpta och mottagna produkterna uppfyller kraven för ekologisk produktion (till exempel följbrev, överensstämmelseförsäkran och spannmålspass)
- **Eventuella utredningar, avtal och tillstånd, såsom:**
 - utredning över produktionsexstensitet i fråga om anskaffad stallgödsel (får inte vara äldre än fem år)
 - arrende/hyres- och underleverantörsavtal

Datum
20.4.2023

Dnr
2446/04.02.20.10/2023

- tillstånd att använda konventionellt förökningsmaterial och andra aktörspecifika tillstånd
- tillstånd i samband med animalieproduktion

Årlig fråga 2023: Känner aktören till ändringarna i lagstiftningen och var anvisningarna finns? NTM-centralerna och Livsmedelsverket utreder huruvida aktörerna känner till ändringarna i lagstiftningen om ekologisk produktion. En ekoinspektör bedömer hur väl informationsgivningen och kommunikationen har lyckats med hjälp av tre frågor:

1. Har myndigheternas (Livsmedelsverket /NTM) information om anvisningarna nått aktören?
2. Har aktören utnyttjat Livsmedelsverkets webbplats och hittat de anvisningar hen behöver?
3. Har aktören fått svar på sin fråga genom att läsa Livsmedelsverkets anvisningar om ekoproduktion?

De årliga frågorna hjälper till att identifiera hur väl myndigheten har lyckats med sin informationsgivning.

Undertecknande av kontrollrapporten vid användning av den elektroniska kontrollblanketten

Huvuddelen av kontrollrapporterna för ekologisk växtproduktion görs med en elektronisk blankett (Luova). När kontrollen av ekologisk produktion har utförts med Luova får du en begäran om kvittering till din e-post. En kvittering via en länk som skickas per e-post ersätter underskriften på kontrollblanketten i pappersform. Begäran om kvittering av kontroll via en länk som skickas per e-post gäller endast fram till kl. 24.00 samma dag som meddelandet skickats, så du bör komma ihåg att göra kvitteringen i tid. En sammanfattning av kontrollen finns som pdf-bilaga till e-postmeddelandet med begäran om kvittering.

Avgifterna för kontrollen över ekologisk produktion 2023

Grundavgiften för kontrollen 2023 är 160 euro för aktörer förenade med låg risk. Med aktörer förenade med låg risk avses ekologiska gårdar som bedriver åkerodling på under 120 hektar eller områden för ekologisk uppsamling enligt den så kallade grundmodellen. Om gården har växthus eller förutom åkerodling även andra produktionsinriktningar (till exempel ekologisk animalieproduktion), debiteras grundavgiften för kontrollen (300 euro). Dessutom debiteras timpriset 144 euro för varje påbörjad halvtimme för kontroller av ekologiska gårdar.

Avgifterna som tas ut för kontroll över ekologisk produktion fastställs i jord- och skogsbruksministeriets förordning om Livsmedelsverkets avgiftsbelagda prestationer (1193/2021, 1257/2022). Livsmedelsverkets prislista i sin helhet finns på: [Prislista – Livsmedelsverket](#).

Utträde ur kontrollsystemet eller ändringar i verksamheten

Meddela NTM-centralen i ditt eget område skriftligt om att du utträder ur kontrollsystemet. Om du har produkter i lager, som du vill marknadsföra som ekologiska produkter, ska du låta lagren genomgå en kontroll av ekologisk produktion. Meddela NTM-centralen också om du har lagt ned framställningsverksamheten, så att NTM-centralen inte i onödan ger någon i uppdrag att utföra kontroll. Om det sker ändringar i gårdens verksamhet ska du också anmäla om dessa till NTM-centralen i god tid. Blankett: [anmälan om ändring -fi.pdf \(livsmedelsverket.fi\)](#)

3. Provtagning på ekologiska gårdar

Livsmedelsverket gör upp en nationell plan för provtagningen för att övervaka användningen av ämnen och produktionsmetoder som är förbjudna i ekoproduktion, såsom bekämpningsmedel, GM-organismer och tillsatsämnen. Proverna enligt planen tas i huvudsak i samband med ekokontrollen och bara vid behov genom separata besök. Det tas också prov vid mottagningsställena för ekospannmål, där man har automatisk provtagningsapparat. Proverna tas av kontrollörer som är bemyndigade av Livsmedelsverket och av NTM-centralernas personal.

En avgift (503 euro/prov) uppbärs för annan provtagning än den som ingår i provtagningsplanen och för analys av ett prov.

Datum
20.4.2023

Dnr
2446/04.02.20.10/2023

4. Förnyad mall för ekoplanen

Ekoplanen är en beskrivning undertecknad av aktören som beskriver ekologårdens produktionsenheter och de åtgärder som genomförs i enlighet med ekoförordningen samt praktiska åtgärder för att säkerställa att åtgärderna iakttas. Den förnyade ekoplansmallen beaktar ändringarna i enlighet med den nya EU-ekoförordningen.

Särskilt del 4 i planmallen (Dokumentation och säkerställande av spårbarheten) och del 5 (Risker och riskhantering) innefattar betydande ändringar av den gamla mallen. Du hittar den förnyade ekoplansmallen och detaljerade anvisningar för att fylla i den här [Blanketter och anvisningar för ekologisk produktion - Livsmedelsverket](#) > Ekoplan.

4. Ekocertifikaten finns i ett elektroniskt register

Ekocertifikatet skapas i Traces-systemet som upprätthålls av kommissionen. NTM-centralen beviljar ett certifikat till aktören. Ekocertifikatet visar att livsmedlet står under kontroll och innehåller minst följande uppgifter:

- Allmänna uppgifter om aktören eller aktörsgruppen
- Aktörens eller aktörsgruppens ekologiska verksamhet
- Aktörens produktkategori(er) som godkänts som ekologiska
- Myndighetsbekräftelse

Du hittar ekocertifikat som har beviljats [via sökfunktionen i Traces-systemet](#). System fungerar bäst med webbläsarna Chrome, Firefox och Edge.

5. Kontaktuppgifter till NTM-centralernas och Livsmedelsverkets sakkunniga inom kontrollen över ekologisk produktion

Mer information lämnas av NTM-centralens och Livsmedelsverkets sakkunniga inom ekologisk produktion. Frågor, anmälningar, ansökningar och andra handlingar kan lämnas till NTM-centralerna även per e-post.

Skicka in dina frågor om NTM-centralens ekokontroll i första hand till den gemensamma e-postadressen och i andra hand direkt till en ekosakkunnig.

Kom ihåg att alltid skicka ansökningar och anmälningar till registraturen.

Adressen till alla NTM-centralers registratur har samma form, till exempel: registratur.nyland@ntm-centralen.fi. Livsmedelsverkets registratur har adressen kirjaamo@ruokavirasto.fi. NTM-centralernas e-postadresser har formen fornamn.efternamn@ntm-centralen.fi och Livsmedelsverkets fornamn.efternamn@ruokavirasto.fi. Livsmedelsverkets ekokontroll har e-postadresserna: luomulisaysaineisto@ruokavirasto.fi och luomuelintarvike@ruokavirasto.fi.

Kontaktuppgifter till Livsmedelsverkets sakkunniga inom ekoproduktion:

enhetschef Tiina Lapveteläinen

sektionschef Beata Meinander

primärproduktion: specialsakkunnig Merja Manninen (animalieproduktion), överinspektör Sampsa Heinonen (växtproduktion)

foder: överinspektör Nora Mäntysaari

förökningsmaterial, ELMO: överinspektör Leena Kankaanpää

livsmedel: specialsakkunnig Teija Linden, överinspektör Marika Määttä, överinspektör Tarja Vanninen (export), specialsakkunnig Anne Relander fram till 30.4.2023 (provtagning), specialsakkunnig Liina-Lotta Nousiainen (detaljhandel)

Solmärket-blanketter: planerare Salla Rake

informationssystem, LUOVA; TOUKO: överinspektör Virpi Aspelin-Nieminen

NTM-handledning om ekokontroll över primärproduktion: specialsakkunnig

Marja Pulkkinen

jurist Sofia Lakka

Datum
20.4.2023

Dnr
2446/04.02.20.10/2023

Kontaktuppgifter till NTM-centralernas och Livsmedelsverkets sakkunniga inom kontrollen över ekologisk produktion

NTM-centralen	Gemensam e-postadress	Adress	Kontaktperson	Telefon
Nyland	uudely.luomu@ely-keskus.fi	PB 36, 00521 Helsingfors	Tobias Bruce telefonväxel	02950 21143 02950 21000
Egentliga Finland	luomu.varsinais-suomi@ely-keskus.fi	PB 236, 20101 Åbo	Eila Strang Kitty Enberg	02950 22667 02950 22555
Satakunta		PB 266, 28101 Björneborg	Mirella Levomäki Teija Rinne	02950 22063 02950 22075
Tavastland		PB 29, 15141 Lahtis	Merja Kohvakka Annemari Sillanpää Emilia Kavuncu	02950 25061 02950 25047 02950 25167
Birkaland		PB 297, 33101 Tammerfors	Marika Arrajoki-Alanen	02950 36040
Sydöstra Finland	luomu.kaakkois-suomi@ely-keskus.fi	PB 1041, 45101 Kouvola	Jaana Saukko Marjut Henttonen	02950 29012 02950 27329
Södra Savolax	luomu.ymparistosopimus.etela-savo@ely-keskus.fi	PB 164, 50101 S:t Michel	Anne Manninen	02950 24262
Norra Savolax	luomu.pohjois-savo@ely-keskus.fi	PB 2000, 70101 Kuopio	Riikka Kettunen Anni Markkanen Saara Markkanen	02950 26767 02950 16605 02950 26076
Norra Karelen		PB 69, 80101 Joensuu	Merja Ignatius Taru Hjalmarsson	02950 26054 02950 26071
Mellersta Finland	luomu.keski-suomi@ely-keskus.fi	PB 250, 40101 Jyväskylä	Kari Alatalo Aki Yli-Mannila	02950 24148 02950 24281
Södra Österbotten	luomu.e-p@ely-keskus.fi	PB 156, 60101 Seinäjoki	Tuomo Saarinen Essi Kiili Anu Köykkä	02950 27339 02950 27648 02950 27580
Österbotten, Vasa		PB 131, 65101 Vasa	Tomas Räfså Jan Flemming	02950 28609 02950 28548
Österbotten, Karleby		PB 240, 67101 Karleby	Lars Björkgård	02950 28540
Norra Österbotten	luomu.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi	PB 86, 90101 Uleåborg	Johanna Honkanen Anna-Leena Vierimaa	02950 38058 02950 38073
Kajanaland	luomu.kainuu@ely-keskus.fi	PB 115, 87101 Kajana	Katie Halonen	02950 23583
Lappland	valvonta.lappi@ely-keskus.fi	PB 8060, 96201 Rovaniemi	Heidi Nikkilä	02950 37326

AKTUELLT OM KONTROLLEN ÖVER EKOLOGISK VÄXTODLINGSPRODUKTION

1. Ta del av de nya villkoren för produktion av ekoväxter

I de förnyade [villkoren för ekologisk växtproduktion](#) delger Livsmedelsverket sin syn på hur EU:s ekoförordning bör tillämpas på växtproduktion. Vid sidan av de nya anvisningarna ska även Livsmedelsverkets övriga anvisningar som gäller ekologisk produktion iakttas, [Allmänna villkor för ekologisk produktion](#), [Villkor för animalieproduktion - Livsmedelsverket](#) ja [Kontroll över ekologisk produktion](#).

Du hittar mallhandlingar och blanketter som anknyter till växtproduktion på [Blanketter och anvisningar för ekoproduktion](#). Om de bokföringskrav som anknyter till ekoproduktion finns dessutom anvisningar i guiden [Bokföringskrav för jordbruksproduktion](#).

På grund av den nya lagstiftningen innefattar villkoren för växtproduktion betydande ändringar, bl.a.

- [minimikrav för växtföljd i odling av jordbruksgrödor](#),
- [förökningsmaterial för växter](#), särskilt [den nationella förteckningen](#) och [produktion av nytt ekologiskt förökningsmaterial eller förökningsmaterial i övergångsskedet](#),
- [de rengörings- och desinficeringsmedel som används vid växtproduktion](#) tillämpas från och med den 1.1.2024,
- [ekologisk växthusproduktion](#)

Ta del av de nya villkoren för produktion av ekoväxter och exemplen. Uppdatera planen för din egen produktion så att din plan för växtföljd uppfyller kraven senast från och med den 1.1.2024.

2. Ändringar och kompletteringar av minimikraven för växtföljd i odling av jordbruksgrödor

Produktionsvillkoren för växtproduktion i enlighet med de nya EU-förordningarna publicerades i september 2022. Därefter har det framkommit en del behov av att precisera de nya anvisningarna, särskilt då det gäller minimikraven för växtföljd i odling av jordbruksgrödor.

Krav på minimimängder av baljväxter i växtföljden

Precis som hittills ska en ekologisk gård ha en flerårig växtföljd med minst 30 procent baljväxter som huvudgröda eller insåningsgröda på varje skifte. I enlighet med de nya anvisningarna räknas även baljväxter som används som insåningsgröda som hela baljväxtår (tidigare med faktorn 0,3). Baljväxter kan odlas till exempel genom att odla:

- rena växtbestånd av baljväxter;
- blandade växtbestånd av storfröiga baljväxtarter och till exempel stråsäd där andelen frön av baljväxter i blandningen utgör minst 50 procent eller minst 50 kg/ha;
- vallblandningar där andelen frön av småfröiga baljväxtarter är minst 15 procent **och minst 3 kg/ha**.

Krav avseende bördighetsgrödor

Med bördighetsgrödor avses växter som har en särskild uppgift att upprätthålla markens bördighet. I växtföljden ska finnas minst en växt som upprätthåller markens bördighet som huvudgröda och minst 50 procent av åren i växtföljden på jordbruksskiftet ska ha växter som upprätthåller markens bördighet som huvud-, mellan- eller fånggröda. Som grödor som upprätthåller markens bördighet (bördighetsgrödor) beaktas (de fetstilta delarna är kompletteringar i förteckningen över grödor som upprätthåller bördigheten):

- ett- och fleråriga vallar som ingår i växtföljden
- **ettårig gröngödslingsgröda som huvudväxt**
- bottengrödor som kan vara vallbaljväxter eller andra vallväxter eller mellan- eller fånggrödor

Datum
20.4.2023

Dnr
2446/04.02.20.10/2023

- **sanerings- och jordförbättringsgrödor i enlighet med miljöersättningens skiftesspecifika åtgärd**
- odling av växter som producerar stora mängder skörderester (till exempel vitkål eller **ärter för frysning**) i växtföljder med frilandsgrönsaker.

Exempel: En vall som har mest klöver kan i växtföljdens växtart vara både en baljväxt och en bördighetsgröda samtidigt. Vall utan baljväxt, till exempel timotejvall, är en bördighetsgröda.

3. Register över ekologiskt producerat förökningsmaterial, nationell förteckning och tillstånd att använda konventionellt förökningsmaterial 2023

I [registret över ekologiskt producerat förökningsmaterial](#) finns en sammanställning av utsädespartier, plantor och vegetativt förökningsmaterial som finns på marknaden både när det gäller förökningsmaterial under omställning och från ekologisk produktion. Registeruppgifterna bygger på packeriernas och handlarnas egna anmälningar och finns på: Livsmedelsverket > Odlare > Ekologiska gårdar > Ekoväxter > Produktionsinsatser > Ekologiskt producerat frön och plantor.

Användning av ekologiskt förökningsmaterial som uppfyller de tidigare produktionskraven

De nya kraven påverkar inte det ekologiska förökningsmaterial som skördats under 2021 eller tidigare. Gamla lagren av ekologiskt utsäde som producerats eller certifierats enligt de tidigare kraven eller de gamla lagren av gårdens eget ekologiska utsäde kan användas tills de är tömda. Förbered dig att hålla eventuella produktpartier som uppfyller gamla och nya krav åtskilda och att säkerställa spårbarheten när det gäller lager och krav på journalföring (skiftesspecifika anteckningar och lagerbokföring).

Om ekologiskt utsäde eller annat ekologiskt förökningsmaterial inte går att få tag på, behöver du ett gällande tillstånd för att få använda konventionellt förökningsmaterial. Det kan vara ett tillstånd gällande en art för alla ekoodlare (Livsmedelsverkets allmänna tillstånd) eller ett av NTM-centralen beviljat **partispecifikt tillstånd** för en ekoodlare och ett parti.

Nationell förteckning

Den nationella förteckningen är ett nytt verksamhets sätt. I förteckningen införs förökningsmaterial som har ansetts vara ekologiskt och förökningsmaterial i övergångsskedet så att det finns tillgång till den mängd och de arter som behövs på Finlands marknad. NTM-centralen kan ge partispecifika tillstånd att använda konventionellt förökningsmaterial för de arter, underarter, sorter eller sortgrupper som är med i förteckningen, förutom i vissa [specialfall](#). För år 2023 har i den [nationella förteckningen](#) införts följande arter: **foderärta (som skördas), rödklöver och timotej**.

Livsmedelsverkets allmänna tillstånd 2023

[Livsmedelsverkets allmänna tillstånd 2023](#) omfattar en förteckning över växtarter och sorter för vilka man får använda konventionellt förökningsmaterial. Arter som omfattas av Livsmedelsverkets allmänna tillstånd 1.2.2023 stryks inte från förteckningen över arter som omfattas av allmänt tillstånd under tiden 1.4–31.1.2024, även om nya partier skulle läggas till i registret över ekologiskt förökningsmaterial under perioden. Av denna orsak kan samma sorter under den här tiden både finnas i registret över ekologiskt förökningsmaterial och omfattas av det allmänna tillståndet. Det giltiga allmänna tillståndet och en sammanställning av de tidigare tillståndens giltighetstider finns på webbplatsen: Livsmedelsverket > Odlare > Ekologiska gårdar > Ekoväxter > Produktionsinsatser > [Allmänt tillstånd att använda konventionellt förökningsmaterial](#).

Ändringar i användningen av ett gammalt konventionellt fröförråd på basis av Livsmedelsverkets allmänna tillstånd

Under växtperioden 2023 finns det möjlighet att använda ett gammalt konventionellt fröförråd, då arten omfattades av Livsmedelsverkets allmänna tillstånd 1.10.2022–31.1.2023. I fortsättningen, det vill säga från och med växtperioden 2024, förutsätter användning av ett gammalt konventionellt

Datum
20.4.2023

Dnr
2446/04.02.20.10/2023

fröförråd att arten omfattas av det allmänna tillståndet som gäller från och med den 1. februari. I fortsättningen är datumet den 1. oktober inte längre avgörande, eftersom det allmänna tillståndet ges för hela växtperioden och gäller från början av februari till slutet av januari följande år.

Anmäl användning av konventionellt förökningsmaterial med det allmänna tillståndet

Vid användning av det allmänna tillståndet ska ekologiska jordbrukare journalföra de använda mängderna och anmäla dem till ekokontrollen. Gör en elektronisk anmälan om det förökningsmaterial du har använt med allmänt tillstånd under kalenderåret 2022 före **den 31.5.2023**. Länken till den elektroniska enkäten finns på Livsmedelsverkets webbplats Livsmedelsverket > Jordbrukare > Ekogårdar > Ekoväxter > Produktionsinsatser vid ekologisk produktion > [Allmänt tillstånd att använda konventionellt förökningsmaterial](#).

Konventionellt grundutsäde ingår i det allmänna tillståndet

Det allmänna tillståndet gäller konventionellt grundutsäde för certifierad utsädesproduktion under växtperioden 2023. Det allmänna tillståndet gäller arters stamutsäde, basutsäde och de generationer av ett certifierat utsäde som kan användas för att producera certifierat utsäde. De arter och artgrupper som tillståndet gäller anges i bilagan till Livsmedelsverkets allmänna tillstånd.

NTM-centralernas partispecifika tillstånd

Information om förutsättningarna för beviljandet av tillståndet, ansökningsanvisningar och ansökningsblanketter finns i anvisningen för ifyllandet av ansökningsblanketten: Livsmedelsverket > Odlare > Ekologiska gårdar > [Blanketter och anvisningar för ekoproduktion](#) > [Ekokontrollblankett 9c, tillstånd att få använda konventionellt producerat förökningsmaterial](#).

Ansökan om partispecifika tillstånd för förökningsmaterial kan lämnas i e-tjänsten Touko

E-tjänsten kan användas av privatkunder som hör till kontrollsystemet för ekologisk produktion och som har ett gårdssignum eller företag som har ett FO-nummer. Logga in i e-tjänsten Touko på <https://touko.ruokavirasto.fi/login> Mer information: Livsmedelsverket > Teman > Eko > Ekogårdar > <https://www.ruokavirasto.fi/sv/teman/ekoproduktion/ekologiska-gardar/nyheter/e-tjansten-touko-tas-i-bruk/>

Viktiga datum att komma ihåg:

- **15 april:** Leveranssvårighet innebär en situation, där det inte finns någon säljare som kan leverera förökningsmaterialet före sådd eller plantering trots att ekoodlaren beställt förökningsmaterialet i god tid. Livsmedelsverket anser att en skälig bakre gräns för leveranser av utsäde för växter som sås på våren är 15.4.2023. Efter det kan en tillståndsansökan motiveras med leveranssvårigheter, vilket betyder att det inte längre finns någon orsak att skjuta upp anhållan om tillstånd hos NTM-centralen.
- **1 maj:** Ansökan om tillstånd till undantag ska normalt göras före den 1 maj, men sådd är tillåten först när tillstånd har beviljats.

4. Förteckningar över produktionsinsatser som lämpar sig för ekologisk produktion på internet

På Livsmedelsverkets webbplats förs förteckningar över produktionsinsatser som lämpar sig för ekologisk produktion:

Livsmedelsverket > Odlare > Ekologiska gårdar > Ekoväxter > Produktionsinsatser > [Gödsling](#)
Livsmedelsverket > Odlare > Ekologiska gårdar > Ekoväxter > Produktionsinsatser > [Växtskydd](#)

AKTUELLT OM KONTROLLEN ÖVER EKOLOGISK ANIMALIEPRODUKTION

1. Vilka förändringar kommer EU:s nya ekoförordning att innebära för husdjurssektorn?

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) **2018/848** började tillämpas 1.1.2022. Den nya ekoförordningen medförde förändringar för ekologisk husdjursproduktion, i synnerhet för fjäderfäsektorn. För vissa av ändringarna har omställningsperioder fastställts i förordningen för produktionen av svin och fjäderfän. Dessa finns i de nya produktionsvillkoren: <https://www.ruokavirasto.fi/sv/foretag/guider/ekodjur/villkor-for-djurproduktion/>

Följande ändringar trädde i kraft 1.1.2022:

- Anskaffningen av alla konventionella avelsdjur är tillståndspliktig, inklusive avelstjurar. **Kom ihåg att ansöka om tillstånd hos NMT-centralen före anskaffning av djur, även vid hyrning av en avelstjur.** Kontrollera först om det i registret över ekologiska djur (<https://www.ruokavirasto.fi/sv/odlare/ekologiska-gardar/ekologisk-animalieproduktion/register-over-ekologiska-djur/>) finns tillgång på ekologiska djur som passar för din produktion i kvantitativt och kvalitativt hänseende. Anskaffning av ekologiska djur ska alltid vara det första alternativet. Anskaffningen av konventionella avelsdjur av lantras kräver inte tillstånd och de kan vara djur som har fött avkomma.
- Livsmedelsverket upprätthåller ett register över ekologiska djur till vilket aktörer frivilligt och avgiftsfritt kan anmäla ekologiska avelsdjur till försäljning. När du anmäler ett djur till registret över ekologiska djur ska du kontrollera att djuret är ekologiskt, inte under omställningsperiod! Utöver de obligatoriska uppgifterna kan du anmäla till exempel avelsmässiga och hälsomässiga uppgifter om djuret, om du anser att de ger köparen nödvändig tilläggsinformation. **Kom ihåg att anmäla till Livsmedelsverket när ett djur har sålts eller du vill avlägsna det ur registret över ekologiska djur av någon annan orsak!**
- **Undantaget som gäller slutuppfödning av nötkreatur inomhus under betesperioden slopades** (slutuppfödning; det var möjligt att möjligt att föda upp nötkreatur inomhus under högst 1/5 av djurets livstid och i alla fall under högst tre månader).
- Karenstiden för läkemedel är dubbelt så lång och **minst 48 timmar**. Vacciner är immunologiska veterinärmedicinska läkemedel, och därför gäller den ovannämnda karenstiden inte dem. Se närmare anvisningar om produktionsvillkor, stycke 7.3.
- En foderranson får innehålla i genomsnitt högst 25 procent SV2-foder
- Från och med 1.1.2022 är det möjligt att i det ekologiska certifikatet inkludera okardad och okammad ull och bivax, som ingår i förteckningen över produkter i bilaga I till förordning 2018/848. Om du vill sälja okardad och okammad ull eller bivax som du producerat, meddela detta till kontrollören av ekologisk produktion eller kontakta din NMT-central. Mer information om okardad och okammad ull finns även på: <https://www.ruokavirasto.fi/sv/odlare/ekologiska-gardar/nyheter/ekologisk-ylletoja-men-pa-vilka-villkor/>
- På svin- och fjäderfägårdar ska självförsörjningsgraden för foder vara minst 30 procent. För växtätare ska självförsörjningsgraden för foder vara 70 % från och med den 1.1.2024.
- **Konventionellt proteinfoder får användas på svin- och fjäderfägårdar när användningen är begränsad till utfodring av grisar under 35 kg och unga fjäderfädjur.** Enligt Livsmedelsverkets tolkning avses med ungt fjäderfä: *Gallus gallus*-djur som är högst 30 veckor gamla, *Gallus gallus*-fjäderfädjur för slakt som är högst 12 veckor gamla och *Meleagris gallopavo*-djur som är högst 12 veckor gamla. Användning av konventionellt proteinfoder för ovannämnda svin- och fjäderfädjur förutsätter alltid ett tillstånd som ska sökas hos Livsmedelsverket med blankett 9b. **Blanketten och bilagorna skickas till kirjaamo@ruokavirasto.fi. Ansök om tillstånd innan du använder konventionellt protein för grisar under 35 kg och unga fjäderfädjur.** Kom ihåg att förse ansökan med kompletteringsfodrets varudeklaration/-deklarationer där det konventionella proteinfodret och utfodringsplanen framgår.
- Undantaget för anskaffning av konventionella dunungar som är yngre än tre dagar fortsätter. Om du föder upp ekologiska unghöns ska du kontakta din NMT-central så att uppfödningens anläggningen kan kontrolleras och anslutas till kontrollsystemet samt att uppfödningen av unghöns kan tilldelas ett ekologiskt certifikat.
- Från och med den 1.1.2024 ska man ha ett djurspecifikt tillstånd för avsågande/brytning av horn. Dispens söks hos NMT-centralen med blankett 9b, tillstånd 7b.

Datum
20.4.2023

Dnr
2446/04.02.20.10/2023

- Förteckningen över rengörings- och desinficeringsmedel för byggnader och anordningar på ekologiska husdjursgårdar kan läsas i de uppdaterade produktionsvillkoren. När du håller på att skaffa en produkt bör du med försäljaren/marknadsföraren/tillverkaren kontrollera att produkten överensstämmer med kraven i den nya förordningen.
- **Fjäderfä, många ändringar.** Nya djurarter och åldersgrupper, produktionsvillkor med mera. *Gallus gallus* för moderdjur och unghöns. Preciseringar i produktionsvillkoren som gäller bland annat byggnadernas mellanväggar, skärmtak, passageluckor, utehägn och våningshönserier. För dessa ändringar fastställs **omställningsperioder** (Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/464, Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/2042). Läs kraven i detalj i produktionsvillkoren.

Ekologisk biodling:

- Ta del av de nya produktionsvillkoren: <https://www.ruokavirasto.fi/sv/foretag/guider/biodling/villkor-for-biodling/>
- En förteckning över djurhållningsplatserna och, för varje djurhållningsplats, en beskrivning av områdets nektar- och pollenkällor samt källor som kan orsaka kontaminering av biodlingsprodukter eller försämring av binas hälsa ska bifogas till aktörens plan för ekologisk produktion.
- För förnyelse av en bigård kan aktören anskaffa ett begränsat antal, högst 20 procent, icke-ekologiskt producerade bin. Anskaffade konventionella bidrottningar och bisvärmar ska placeras i kupor där kakorna eller vaxmellanväggarna kommer från ekologisk produktion. Procentandelen (20 %) beräknas på antalet samhällen som övervintrat eller på antalet samhällen som anmälts i ansökan om stöd för biodling för föregående år.
- En aktör inom ekologisk biodling kan inte längre producera konventionell honung från bikupor som används för pollinering. Pollineringstjänst är möjlig, om insamlingsområdet uppfyller kraven, till exempel när kuporna ligger i närheten av en ekologisk bärgård.

2. Fågelinfluensa och fjäderfänas utevistelse

För att undvika spridning av fågelinfluensavirus ska fjäderfän skyddas mot kontakt med vilda fåglar under tiden 8.2.2023–31.5.2023. Mer om aviär influensa:

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/djur/djurhalsa-och-sjukdomar/djursjukdomar/fjaderfan/aviar-influensa-fagelinfluensa/>

3. Köp och försäljning av djur

Vid köp eller försäljning av ekologiska djur ska man försäkra sig om att djuren alltid åtföljs av en gällande ett gällande ekocertifikat och ett följedokument/en överensstämmelseförsäkran. Ekocertifikatet visar att aktören hör till kontrollsystemet för ekologisk produktion, och med överensstämmelseförsäkran bevisar aktören att djuret eller produktpartiet är av ekologisk kvalitet. Ett djur som säljs är antingen ekologiskt eller konventionellt, aldrig under omställning. Konventionellt uppfödda hondjur som har fött avkomma får anskaffas endast om djuren hör till lantraserna (produktionsvillkoren, avsnitt 5.3.1 Djur av lantras).

4. Utfodring av ekologiska husdjur kräver noggrannhet

De kompletteringsfoder som används vid ekologisk produktion ska på samma sätt som andra foder stämma överens med ekoförordningen. I princip innebär detta att fodermedlen ska vara ekologiskt producerade. Om de inte är det ska fodermedlen finnas med i bilaga 3 till genomförandeförordningen för ekologisk produktion. Utfodringen av ekologiska husdjur grundar sig på EU-lagstiftningen, och det är inte möjligt att avvika från den på nationell nivå. Till exempel ska bärarna i kompletteringsfoder vara ekologiskt producerade eller finnas med i bilaga 3 till genomförandeförordningen för ekologisk produktion.

I övervakningen är utgångspunkten att en jordbrukare ska kunna lita på förpackningspåskrifterna som finns på de kompletteringsfoder hen köper. Förpackningspåskrifterna för kompletteringsfoder kontrolleras genom inspektionsbesök som riktas specifikt till företaget som framställer ekologiskt foder.

Datum
20.4.2023

Dnr
2446/04.02.20.10/2023

Dessutom har kompletteringsfoder övervakats i samband med de årliga kontrollerna av aktörer inom den ekologiska primärproduktionen. Kontroll av sammansättningen för kompletteringsfoder som används i den ekologiska husdjursproduktionen har inte tidigare betonats i övervakningen. I och med att foderindustrin har aktiverat sig i denna fråga kommer man i fortsättningen att betona den. Producenter av ekologiska husdjur får utfodra sina djur med det kompletteringsfoder som eventuellt finns i lager. Användning av konventionellt foder på gården är endast tillåtet med dispens och i nödsituationer.

5. Spara varudeklarationerna med tanke på kontroller

Spara varudeklarationerna för alla köpta foder (t.ex. mineraler, vitaminer, kompletteringsfoder), ensileringsmedel samt rengörings- och desinficeringsmedel för produktionslokaler med tanke på kontroller. Om du inte kan lösgöra varudeklarationen från förpackningen, ta då ett foto av varudeklarationen.

Kom också ihåg:

- Se till att du har tillgång till den senaste versionen av Villkor för animalieproduktion!
- Ekologiskt foder som anskaffats gratis (vanligen ensilage, hö eller spannmål) räknas som köpt foder, vilket betyder att det ska finnas dokument också över det.
- Om du använder konventionellt proteinfoder (användning tillåten med tillstånd endast för grisar under 35 kg och unga fjäderfädjur), SV1- eller SV2-foder, ska du vara beredd att för kontrollören uppvisa en kalkyl över den procentuella foderanvändningen och en kalkyl som visar förhållandet mellan grovfoder och kraftfoder enligt djurgrupp. Färdiga kalkyler försnabbar kontrollen och sänker därför priset på den.
- **Konventionell melass:** får användas om det inte finns tillgång på ekologiskt producerad, producerad/tillverkad utan kemiska lösningsmedel och högst 1 procent av foderportionen. Konventionell melass får användas i utfodringen på ovannämnda villkor (är inte begränsad till tillverkning av industriella foder), men konventionell melass får inte användas vid konservering av ensilage.
- **Om du behöver tillstånd för animalieproduktion (blankett 9b), lämna in en ansökan med motiveringar och tillhörande bilagor noggrant ifylld och i tid till NTM-centralen eller Livsmedelsverkets registratur.** Var beredd att uppvisa tillstånden för kontrollören.
- Utevistelse för nötkreatur under betesperioden: Under betesperioden måste alla nötkreatur dagligen komma ut på bete.

Undantag från beteskravet:

1. När det gäller tjurar på över ett år får man avvika från beteskravet på så sätt att tjurarna åtminstone bör ha daglig tillgång till en rastgård eller rasthage. Om tjurar över ett år vistas i en rastgård eller rasthage varje dag under betesperioden och stannar kvar på gården efter betesperioden, ska de dagligen rastas utomhus vintertid.
2. Sjuka djur kan tillfälligtvis vara inomhus sommartid. Efter det ska djuret antingen återvända till hjorden eller gå till slakt.

Nytt i produktionsvillkoren: Om djuren under betesperioden i strid mot produktionsvillkoren vistas inomhus eller i en rastgård eller rasthage (med undantag av sjuka djur och tjurar över ett år, även eventuella tillfälliga undantag på grund av väderleksförhållanden och markens tillstånd), ska en anmälan om detta jämte motiveringar så snart som möjligt lämnas till NMT-centralen.

Anvisningen kan utnyttjas till exempel när slaktransporten blir försenad med anledning av aktörens plötsliga sjukdomsfall eller av ett skäl som inte beror på aktören. Hållandet av djur på bete, inklusive eventuella kalvningar och avvänjningar under betesperioden, ska beskrivas i detalj i planen för ekologisk animalieproduktion.

6. Påbörjande av läkemedelsbehandling på gårdar som hör till en hälsovårdsplan

Till en gård som följer en hälsovårdsplan kan veterinären överlåta vissa läkemedel att ha i beredskap och användningen av dessa läkemedel följs upp. Se <https://www.ruokavirasto.fi/sv/foretag/guider/ekodjur/villkor-for-djurproduktion/#id-75-bokforing-over-medicinering-av-djur>, avsnitt 7, Livsmedelsverkets tips.